

Un estudi revela la presència humana a Aigüestortes fa més de 10.000 anys

L'exposició divulga els resultats d'una investigació pionera a Europa que demostra evidències de població humana a 2.000 metres d'alçada | La mostra s'inaugura aquest divendres a l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu

Algun dels utensilis que recull la mostra | Territori

El Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici inaugura demà divendres a l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu una exposició sobre el llegat prehistòric d'aquesta àrea. *Muntanyes a la Prehistòria. L'arqueologia al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici* pretén apropar a la ciutadania els resultats inèdits d'una investigació duta a terme pel Grup d'Arqueologia de l'Alta Muntanya de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i la Institució Milà i Fontanals del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC).

Així, en contra del que es pensava fins ara, s'ha demostrat que aquest territori a 2.000 metres d'alçada ha estat poblat des de fa 10.000 anys com a mínim. La recerca, impulsada pel Parc en els darrers 15 anys, és pionera a Europa per les novetats arqueològiques que aporta, i desmunta la tesi predominant fins ara entre la comunitat científica de què aquest territori, per la seva climatologia i orografia, va ser durant molt de temps verge pel que fa a la presència humana.

Presència humana 10.000 anys enrere

L'exposició, que es podrà veure fins el 15 de juliol, recorre diverses etapes de la prehistòria del parc

a partir de fotografies dels jaciments i material arqueològic original. Cronològicament, relata els diferents moments de la població humana, des de les primeres evidències, entre 8.000 i 10.000 anys enrere, en què la població era caçadora-recol·lectora. Després exposa el llegat de l'època del Neolític, entre el 7000 i 4000 aC, quan apareixen les primeres activitats agrícoles i ramaderes. Aquí, l'augment de l'activitat humana es tradueix en els inicis d'una desforestació volguda, s'obren espais i es creen prats.

Finalment, l'exposició recorre l'Edat del Bronze i del Ferro, de fa 4.400 i 2.200 anys, on al nord-est peninsular s'observa un moment més sedentari i més estable en què creixen els jaciments i existeixen els primers conflictes. Aquest fet originà un canvi en el paisatge també a l'alta muntanya: augmenten les pastures i els conreus, desapareixen la majoria dels assentaments humans ocupats anteriorment i apareixen amagatalls de ceràmica en cinc punts del Parc. Es creu que els habitants de les muntanyes van canviar els seus assentaments, possiblement a espais menys elevats. També en aquest moment es troben monuments funeraris per primer cop: dòlmens i túmuls de pedra.

Panells informatius de la mostra, que serà visitable a partir de divendres. Foto: Territori

Així, les persones visitants podran descobrir els prop de 350 jaciments arqueològics documentats a la zona. Es tracta de petits abrics rocosos, coves i restes arquitectòniques a l'aire lliure, com ara tancats i cabanes, sovint formant conjunts més o menys extensos. També ceràmiques en tarters, algunes eines de sílex a crestes i cims, possibles túmuls funeraris, petròglifs (gravats sobre pedra), i carboneres, que mostren les activitats humanes i les seves variants al llarg del temps.

Arran de les troballes d'aquesta investigació, el Parc Nacional ha creat una sèrie d'itineraris per divulgar aquest patrimoni.

Dos jaciments després de la glaciació

La investigació conclou que, poc després de la darrera glaciació, petites comunitats humanes van

començar a freqüentar les zones de muntanya que havien estat cobertes de neu i gel. Vivien de la cacera, la pesca i la recol·lecció de vegetals. Actualment es coneixen dos jaciments d'aquesta època: el nivell que va per sota dolmen de la Font dels Coms de Baiasca i l'Abric de l'estany de la Coveta I. Aquest petit abric va servir com a refugi durant diferents èpoques, la més antiga fa quasi 9.000 anys.

D'aquella època es conserven artefactes com ara olles primitives de fang, o eines com destrals i puntes de fletxa. I queden evidències d'assentaments com el de Casesnoves, tot un poblat semi-permanent destinat a usos ramaders, amb diferents espais, que mostra el grau d'especialització i explotació a una zona a 2.200 metres d'alçada. Aquesta perllongada presència humana, a priori inesperada, deixa també la seva petjada en el medi natural amb la introducció d'espècies animals i vegetals noves. És així, amb tots aquest factors, com va contribuir a l'evolució paisatgística del Parc Nacional.